

Rävens dvärgbandmask

Daniel Ligné

Biträdande Riksjaktvårdskonsulent

Svenska Jägareförbundet

Hur fungerar masken?

Så sprids dvärgbandmasken

Hur kan människor smittas?

- Hundar och katter tar med sig äggen in
- Människor tar med sig äggen in (dörmattor)
- Bär
- Svamp
- Trädgårdsväxter
- Arbete ute i naturen
- Hantering av vilda djur
- Dricka vatten ute i naturen
- Luft- eller flugburen smitta

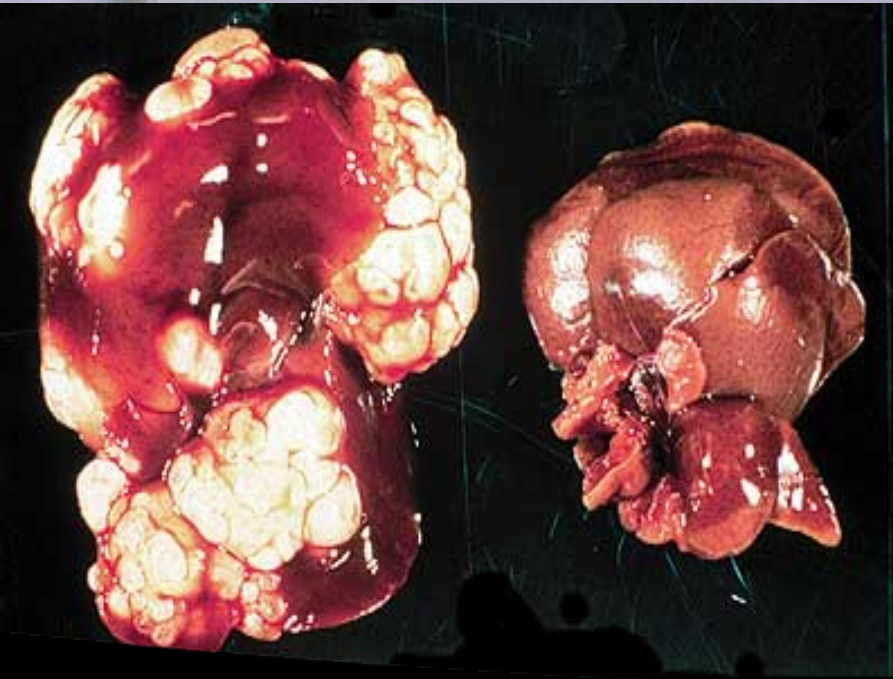
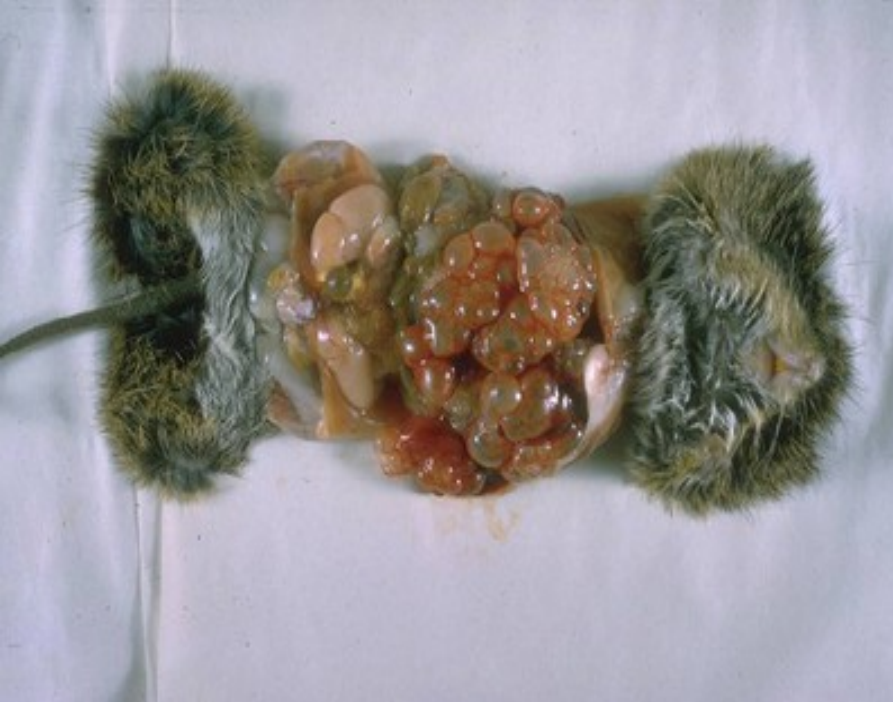
Riskgrupper?

- Skillnad på smitta och sjukdom – många har ”antikroppar” nere på kontinenten...
- Hund och kattägare
- Boende på landsbygd
- Boende där det finns mycket räv / gnagare
- Hund och kattägare
- Jägare
- Bönder
- Kvinnor
- Äldre

Hur mycket smitta finns det?

- 1 – 60 % av rävarna kan bära smitta
- Unga rävar har mer smitta
- 1 – 5 % av hundar och katter bär smitta
- 1 – 30 % av gnagarna bär smitta, beroende på art
- Äggen lever i cirka ett år om det är kallt och fuktigt
- Klarar nedfrysning till – 70 grader

Vad händer om man smittas?

- Hundar och rävar lider inte av smittan
- Mycket lång tid mellan smitta och symptom (mer än 10 år)
- Symptom ofta som gallsten
- Cystor i lever eller lungor
- Kan upptäckas med röntgen / tomografi
- Inget vaccin finns
- Upptäcks smittan tidigt har man 50 – 75% chans till överlevnad
- Behandlas med kirurgi, strålning eller livslång medicinering

Hur många smittas?

- Från 1 / 100 000 till 1 / 400 000 människor smittas årligen, beroende på smittans utbredning och livsstil
- Högre smittorisk i t ex Alaska än Europa, jmf. bär, svamp och hundhållning
- Antalet smittade ökar överallt där den finns
- Sverige antagligen högre smittorisk...

Hur skyddar man sig?

- Infrysning hjälper inte
- Bär, svamp och frukt bör kokas –
åtminstone sköljas noga
- God handhygien
- Avmaska hundar en gång i månaden –
med Prazikvantel – Drontal eller
Droncit
- Tänk på hur du hanterat och håller
dina hundar och katter
- Tvätta alltid händerna när du
hanterat
vilda djur

Vad gör vi nu?

- Utredningsuppdrag till Socialstyrelsen och Jordbruksverket till 30/6
- 3000 rävar insamlade
- 2700 analyserade, fyra infekterade – Lane Ryr (2 st), Klastorp och Borlänge
- Gnagar- och hundskitsinsamling gjorda i Västra Götaland
- Rävskitsinsamling i Sörmland (2000 st)
- Veldig hög andel ”negativa” rävar från fyndområdena

Vad gör vi nu?

- Vår dispens från EU går ut i år – 30 infekterade hundar / år beräknas komma
- Spridning av maskmedel enda verkningsfulla metoden nere på kontinenten – kräver spridning 1 gång i månaden i 2 år
- Bekämpning beräknas kosta 40 miljoner / fyndplats

Vad kan jägarna göra?

- Samla räv och rävskit för analys
- Kartlägga gryt
- "Extra jakt"
- Ordinarie jakt
- Minska utvandringen av ungräv ifrån det smittade området
- Enskilda rävar kan vandra 50 mil men
den absoluta majoriteten vandrar kortare än 25 km
- Avmaska hundar med Prazikvantel –
Drontal eller Droncit
- Lär er locka räv!

Varför ska jägarna samla rävskit?

- Vi vill snabbt ha en bild av smittans omfattning och spridning (innan bärsäsong, ungrävornas utvandring och jakt)
- Långsamt och byråkratiskt samt dyrt och otympligt att skjuta rävar för prov
- Rävskit är ganska enkelt att hitta och vi kan få en heltäckande bild av läget
- Jägarna hittar i skog och mark samt känner igen en rävskit
- Jägarna är organiserade och finns överallt

Hur samlar man rävskit?

- Leta rävskit längs vägar och stigar
- Endast färska / ej uttorkade skitar
- En rävskit / plastpåse, plocka som hundskit med hundbajspåse – var noga med handhygien
- Märk varje plastpåse med ID och "Rutnummer"
- 4 plastpåsar från varje ruta förs in på blankett och skickas tillsammans i vadderat kuvert till SVA, glöm inte att skicka med blanketten!
- Utan koordinater och "Rutnummer" kasseras provet

